

præstatur in terris, præstante Domino nostro Jesu A vivit et regnat per immortalia sæcula sæculorum,
Christo, qui cum coæterno Patre ac Spiritu sancto Amen.

CANONES ORDONIS

In synodo Pontigonensi editi

(Apud Babuzium, Capituarium tom. II, pag. 245.)

Sancta synodus quæ in nomine Domini, vocatione domni Joannis ter beatissimi ac universalis papæ, et jussione domni Caroli perpetuo Augusti, congregata est in loco qui vocatur Pontigonis, anno Incarnationis Dominicæ 876, indictione IX, regni præfati invictissimi imperatoris XXXVII, imperii autem I, B XVII Kalendas Augusti, hæc capitula quæ subter annexa sunt instituit.

CAP. I.

Obeunte Ludovico, qui Romani imperii jura regebat, domnus Joannes ter beatissimus papa per Gadericum Veliternensem, Formosum Portuensem, Joannem Aretinum, venerabiles episcopos, domnum Carolum tunc regem ad limina beatorum apostolorum invitavit, eumque Ecclesiæ ipsius defensorem ac tutorem elegit, imperialique diademate coronavit, eum præ cunctis solum et specialem eligens qui Romani imperii scepra teneret. Cujus sacris institutionibus pro debito parentes, quod ipse instituit instituímus, et quod ipse confirmavit pari consensu omnes firmamus.

CAP. II.

Congregata igitur in Romana urbe sancta synodo, ante adventum prædicti domni imperatoris, misit cum consensu omnium epistolas Ludovico regi, filiis quoque ipsius, archiepiscopis, episcopis, abbatibus, ac reliquis primoribus regni sui, monentes eos apostolica auctoritate more paterno servare quæ pacis sunt, ne videlicet aliquam irreptionem in regno præfati Augusti facile tentarent usque dum simul ad mutuum colloquium venirent, et ipse inter eos et de pace conservanda et de jure regnorum secundum sibi a Deo ministerium creditum decerneret pariter et discerneret. Quas epistolas per Odonem Bellovacorum venerabilem episcopum sibi destinatas D et bis delatas omnino recipere renuerunt.

CAP. III.

Ipse vero apostolica et paterna monita parvipendens, et fraternalia fœdera dirumpens, hostili manu tyrannico more fraternalia regnum depopulando invasit; homicidia, stupra, adulteria, sacrilegia, et innumera mala quæ enumerari nequeunt, auctoritas facientium perpetravit.

CAP. IV.

Hæc mala audiens ter beatissimus papa perpetrata esse in regno spiritalis filii sui domni Caroli semper

Augusti, tactus dolore cordis, acceleravit mittere missos suos, Joannem videlicet et Joannem, venerabiles episcopos, cum aliis suis epistolis, volens eum monere ut a tanto malo pœnitentiam de præteritis ageret, et tandem fraternalia regnum invadere desideret. Quorum legationem secundo commonitus necdum recipere voluit.

CAP. V.

Post hos denique misit iterum alios legatos, Leonem scilicet sanctissimum Gabinensem episcopum et sanctæ Romanæ Ecclesiæ missum et apocrisiarium, pariterque et Petrum Forosemproniatem venerabilem episcopum, hæc eadem obsecrando, monendo protestans. Quorum monita utrum recipere velit, adhuc ambiguum constat.

CAP. VI.

Verum, quia præfatus Leo Gabinensis reverentissimus episcopus et sanctæ Romanæ Ecclesiæ missus et apocrisarius, seu et Petrus Forosemproniatensis episcopus, pro quibusdam utilitatibus ecclesiasticis morari hic diutius nequeunt, neque episcopos de longinquo venientes fatigare longius dignum est, decreverunt Joannem Tuscanensem et Joannem Aretinum venerandos episcopos, qui legationem præfatorum pariter cum priori legatione suscipientes, ea quæ peragenda sunt, cum cæteris episcopis, quos communi consensu elegerint, vice omnium episcoporum, quidquid seu in evocando seu in contemptoribus feriendo definierint, apostolica auctoritate libere definiant, et quidquid ipsi deliberaverint, et domnus apostolicus cum omni sancta Romana Ecclesia determinabit et in perpetuum mansurum statuet et firmabit.

CAP. VII.

Sicut dominus papa Joannes sanxit, connivente et consentiente et condecernente domno et gloriosissimo Carolo imperatore semper Augusto, Ansigisum venerabilem episcopum, Senonum archiepiscopum, suam vicem tenere, et primatum ei Galliæ et Germaniæ contulit in evocanda synodo et definiendo canonice si quælibet insurrexerint necessaria, et ut graviora ad ipsius notitiam referat, et nos unanimiter omni devotione laudamus, et ut ita ipse primatum teneat Galliæ et Germaniæ decernimus et sancimus.

CAP. VIII.

Synodum quam domnus Joannes apostolicus et universalis papa super quorundam depositionem,

Formosi scilicet Portuensis episcopi, et Gregorii A
Nomenclatoris, seu et Stephani Secundicerii, et
Georgii Vesterarii, cæterorumque suorum compli-
cum, sicut in epistola ipsius ad nos missa contine-
tur, nuper instituit, et nos secundum jussionem
ipsius, in nullo a capite dissidentes, consentiendo
decernimus, omnibusque apostolicis illius sanctio-
nibus per omnia parentes sicut decet obedimus.

CAP. IX.

Censuram vero quam dominus apostolicus super
nefandissima acta Ludovici regis et complicum ejus
nisi resipuerint, et debitam obedientiam sedi aposto-
licæ exhibuerint, statuit et firmavit, omnes nos qui
ad præsentem synodum convenimus unanimiter de-
cernimus atque firmamus.

ODONIS INSTITUTIO

DE REBUS S. PETRI. CONGREGATIONI DESTINATIS

Et de quinquagenario in ea numero canonicorum.

Apud Labb., tom. IX.)

Odo gratia Domini nostri Jesu Christi Bellovacen- B
sis Ecclesiæ præsul.

Notum sit omnibus sanctæ Dei Ecclesiæ fidelibus,
maximeque successoribus nostris, quoniam unani-
mis congregatio parique voto, scilicet canonici S.
Petri jam fatæ Ecclesiæ, cui Deo auctore deservio,
expetiit nostram obnixe liberalitatem quatenus res
sibi a nostris prædecessoribus juxta confinia singu-
larum concessas, pariterque nostra sibi solidatione
firmatas, canonicæ, juxta aliarum morem Ecclesia-
rum, dono liberalitatis, regisque præcepto, absque
ullius contradictione quietis, concessa disponerem.
Enimvero videns excedere hujusmodi negotium meæ
solummodo diffinitionis vires, pariterque gratia
superni consilii præeunte providens jam dictæ con-
gregationi sibi profutura quærere, et illis super hoc
assensum præbendo, timens ne ovilia dominici gre-
gis, quod absit, tyrannica irrumperentur aliquando
infestatione, expetii, consilium tam metropolitanæ
Rhemorum provinciæ Hincmari, quam cæterorum
venerabilium videlicet archiepiscoporum, seu co-
episcoporum meorum, ut quorum sanctione eccle-
siastica pertractantur negotia, eorum taxatio, inspi-
rante gratia superni numinis, mihi nostræque Eccle-
siæ utile afferret ac salubre proventum. Quorumque
consultu adii piissimi Caroli regis serenitatem, ut
solita misericordia sua, sicut omnibus ubique super-
næ majestati famulantibus, ita huic Ecclesiæ mihi,
nullis præcedentibus meritis, ad regendum com-
missæ profutura quiete prævideret, cum præceptione
solidæ firmitatis. Ille vero, gratuita sua clementia
precibus nostris pium præbens assensum, decrevit
ordinatissima sua auctoritate stabile fore quod no-
stra etiam prævidit benevolentia. Unde necessitati-
bus jam dictæ nostræ congregationis destinamus
canonica institutione villulas infra scriptas in pago
Bellovacense, cum omnibus adjacentiis ad se perti-
nentibus, necnon et cum omnibus habitatoribus ad
se legitime pertinentibus. Hoc est, Burcinas, Pretio-
sas, Velena, Haverciaco, Frotmaro-Curte, Hilgia,
Cambariaco. In Ballicino valle de vinea Bunnar. iv
et arpennum i. In suburbio nostræ civitatis molen-

dina duo et cambas ii, et hortos cultos ii, et curtis-
culos x, pratum unum. Precariam ubi sunt mansi
xxiv, S. quam Sigebertus tenet cum censu. Obse-
crantes ut nullus successorum nostrorum, quod Deo
auctore a nobis constitutum est, exinde aliquid mi-
nuendo subtrahat, nec suis propriis suorumque usi-
bus aliquid impertiatur. Sed hæc quæ divino amore
et animarum salute patravimus, inconcussa obser-
vent, æqualem et unam nobiscum a Domino merce-
dem sperantes. Numerus vero canonicorum inibi
degentium volumus, atque expresse consolidari ni-
timur, nisi res addantur, unde facultas subministretur,
non transcendat quantitatem quinquagenarii
numeri. Verum et cum quilibet divina vocatione
decesserit, alius subrogetur, ne præfatus numerus
minuatur. Et ut etiam nostræ devotionis auctoritas
firmiorem obtineat vigorem, non solum præcepto
magni et piissimi Caroli regis, verum etiam domi-
norum Patrum venerabiliumque coepiscoporum meo-
rum, quorum consensu ista peregrimus, canonica
auctoritate roborare obnixe decrevimus.

Hincmarus sanctæ metropolis Ecclesiæ Rhemorum
archiepiscopus subscripsi.

Ansegisus Senonum archiepiscopus subsc.

Wenilo Rothomagensium archiepiscopus subscri-
psi.

Rothadus Suessionicæ Ecclesiæ episc. subscr.

Immo Noviomagensis Ecclesiæ episc. subscr.

Lupus Catalaunicæ civitatis episcopus subscr.

Folcoinus civitatis Morinensis episc. subscr.

Theodericus Ecclesiæ Cameracensis episcopus
D subscripsi.

Ragenarius Ecclesiæ Ambianensis episcopus sub-
scripsi.

Erpoinus Silvanectensis Ecclesiæ episcopus sub-
scripsi.

Datum in ipsis Kalendis Martiis in civitate Sues-
sionis, ante altare sanctorum martyrum Gervasii et
Protasii, anno xxxv regni domni Caroli regis glo-
riosi, qui hoc privilegium sua pietate consensit, et
regia auctoritate roboravit, indictione viii (anno
Christi 875).